

گزارش آقای تدامیچی یماموتو، نماینده‌ی خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان به شورای امنیت

[طوریکه ارائه شد]

نیویارک، ۱۴ سپتامبر ۲۰۱۶

آقای رئیس، اعضای شورا،

چنانچه که به امروز به وضعیت افغانستان می‌نگرم، فرصت و امید را در آن می‌بینم، اما چالش‌های دشوار نیز پیشرو قرار دارد. پیشرفت‌هایی که مردم افغانستان در پانزده سال گذشته به دست آورده‌اند، زمینه را برای گام‌های بیشتر فراهم می‌سازد. با فرصت، امید نیز پدید می‌آید.

چالش‌ها برخاسته از حدود چهل سال جنگ می‌باشد. به رغم پیشرفت‌های واقعی، افغانستان هنوز راهی طولانی در پیش دارد تا به طور کامل نیازهای مردم خود را برآورده سازد. موفقیت در کنفرانس پیش‌رو در بروکسل، فرصت و مجالی فراهم می‌کند تا دولت افغانستان به سوی ثبات و خودکفائی حرکت کند. دولت باید این فرصت را غنیمت شمارد.

برای رویارویی با چالش‌ها، دولت باید توانائی اقدام موثر را داشته باشد. وضعیت نامطمئن کنونی در عرصه‌ی سیاست، از جمله تنش‌ها میان دو رهبر دولت، باید به یک راه‌حل برسد. باید راهی برای تضمین ثبات در دولت در درازمدت شناسائی شود.

به عنوان یکی از کشورهای که بیش از همه به کمک‌های خارجی وابسته است، افغانستان تا زمانی که درگیر منازعه است، به دشواری می‌تواند به خودکفائی دست یابد. جنگ منابعی را منحرف می‌کند که سزاوار است برای انکشاف افغانستان و کمک به مردم آن صرف شود. بنابر این، صلح یک ضرور است. این بسیار حیاتی است که راه‌های دستیابی به صلح با نهایت فوریت و جدیت مورد بررسی و پیگیری قرار گیرد.

آقای رئیس،

اجازه دهید مختصراً پیرامون تلاش‌های مثبتی که در جریان است و مایه‌ی امید می‌شود، سخن بگویم.

حمایت پایدار جامعه جهانی از افغانستان حیاتی است، و نشست وارسا این پیام را به مردم افغانستان – از جمله عناصر ضد دولت – رساند که جامعه جهانی تا سال ۲۰۲۰ به حمایت از بخش‌های امنیتی ادامه خواهد داد.

دولت افغانستان اکنون در حال آمادگی برای کنفرانس بروکسل است؛ جایی که مسئله‌ی انکشاف افغانستان که به همان پیمان‌ه حیاتی و مهم است، مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در بروکسل، دولت این فرصت را دارد که کمک‌های انکشافی دوامدار را – در سطح کنونی یا نزدیک به آن – تا سال ۲۰۲۰ تضمین کند.

در نشست هیئت مشترک هماهنگی و مدیریت (JCMB) در ۴ سپتامبر، دولت نشان داد که آمادگی های آن برای کنفرانس بروکسل به خوبی پیشرفت کرده است.

من رویکرد جامع و بلند مدت رئیس جمهور غنی برای مبارزه با فساد را که هدف آن ایجاد ساختارهای لازم برای پیشگیری از فساد و همچنان محاکمه کردن مسئولان این پدیده، تحسین می کنم. ارجاع نخستین قضایا به مرکز عدلی و قضائی مبارزه با فساد اداری، نشان دهنده عزم دولت است. پیگرد های موفق و عادلانه می تواند نقش مهمی در افزایش اعتماد عمومی ایفا کند.

همچنان، مایلم پیشرفت مداوم دولت در سایر عرصه های اصلاحات و تعهدات متقابل پاسخگوئی را مورد تقدیر قرار دهم - به ویژه در تهیه ی چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و موفقیت در مذاکره برای برنامه جدید صندوق بین المللی پول، پس از عملکرد قوی در برنامه ی قبلی تحت نظارت کارکنان، از جمله در زمینه های جمع آوری عواید.

این دستاوردها زمینه ای محکم برای کنفرانس بروکسل را فراهم می کند. با نشان دادن تعهد دولت به انکشاف، رشد اقتصادی و ثبات، آنها می توانند جلب اعتماد کنند که منابع توسعه برای برنامه های معتبر و موثر به کار گرفته خواهد شد.

من مشخصاً جامع بودن دیدگاه دولت برای کنفرانس بروکسل را تقدیر می کنم. توجه دولت به کاهش فقر در نشست اخیر هیئت مشترک هماهنگی و نظارت (JCMB) مورد قدرانی گسترده قرار گرفت. چندین دهه جنگ باعث شده است که بسیاری از زنان بیوه و آسیب پذیر شوند و همان طور که رئیس جمهور غنی در نشست هیئت مشترک هماهنگی و مدیریت (JCMB) اشاره کرد، چهره ی فقر در افغانستان زنانه است. بنابراین، توجه جدی به کاهش فقر مستلزم تلاش های ویژه برای توانمند سازی زنان در هر دو زمینه - صلح سازی و انکشاف - است. برنامه ریزی دولت در این حوزه ها در حال پیشرفت است و یک رویداد جانبی در بروکسل فرصت ارزشمندی برای بررسی دقیق این برنامه ها فراهم خواهد کرد. ما همچنین مشتاقانه منتظر بحث های بروکسل در زمینه ی ترویج همکاری های منطقه ای هستیم که کلید ثبات و شکوفایی منطقه است.

موفقیت در بروکسل، گامی مهم دیگر برای افغانستان در مسیر خودکفائی خواهد بود.

آقای رئیس،

حکومت وحدت ملی با چالش های بنیادی، چه از خارج و چه از داخل، مواجهه است. امنیت و ثبات سیاسی مهم ترین این چالش ها هستند.

در حوزه امنیت، امسال نیز سالی دشوار برای افغانستان بوده است. در نقاط بحرانی کشور درگیری های شدید ادامه دارد، در حالی که کابل هدف سلسله ای از حملات انتحاری هولناک قرار گرفته است. چندین مرکز ولایت - مانند لشکرگاه، ترینکوت، و شهر کندز - تحت فشار شدید بوده اند اما هیچ یک سقوط نکرده اند. نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان توانسته اند پاسخ های موثرتری نسبت به سال گذشته ارائه دهند و در کنار عملیات تاکتیکی، عمدتاً توانسته اند مواضع خود را حفظ کنند.

با این حال، تاثیر درگیری بر افراد ملکی همچنان شدید باقی مانده است. با اندوه فراوان باید گزارش دهم که بار دیگر، آمار تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال گذشته رو به افزایش است. این روند در میان کودکان آشکارتر است، به طوری که تعداد تلفات کودکان ۱۸ درصد افزایش یافته چنانچه در شش ماه گذشته، ۳۸۸ کودک کشته شدند.

حمله‌ای که شاخه خراسان داعش مسئولیت آن را بر عهده گرفت و در تاریخ ۲۳ جولای در جریان یک تظاهرات در کابل رخ داد، رویدادی به ویژه هولناک بود که به کشته شدن ۸۵ فرد ملکی انجامید. دولت وعده داده است که این حادثه را به طور کامل مورد بررسی قرار می دهد. یوناما نیز یافته های تحقیقات خود را با جناح های ذیدخل مربوطه در میان گذاشت.

یکبار دیگر باید به تمامی طرف های درگیر در منازعه یادآوری کنم که بر اساس تعهدات خود مندرج حقوق بشردوستانه بین المللی و حقوق بشر بین المللی، سخت گیرانه ملزم اند که همواره حفظ جان انسان را بر هر ملاحظه دیگری مقدم بدانند و تعهد خود نسبت به حفاظت از افراد ملکی، به ویژه زنان و کودکان، را به صورت ملموس و قابل سنجش اجرا کنند. پاسخگوئی در قبال نقض این تعهدات همچنان ضعیف است و تمامی طرف ها باید آن را تقویت نمایند.

آقای رئیس،

تعداد افرادی که به تازگی بر اثر درگیری ها آواره شده اند، در ماه های اخیر با افزایش گسترده خانواده های افغان بازگشته ز پاکستان بیشتر شده است. اگر روند کنونی ادامه یابد، افغانستان ناگزیر خواهد بود که نیازهای دست کم یک میلیون افراد در حال جابجائی " را تامین کند. این وضع نیازمند میزان بسیار بیشتر از کمک هاست و فشار سنگینی بر خدمات صبحی و سایر خدمات اجتماعی - که هم اکنون نیز فراتر از ظرفیت تحت فشار قرار دارند - وارد می کند. اگر به زودی اقداماتی صورت نگیرد، هزاران خانواده با چشم انداز فرارسیدن زمستان بدون سرپناه یا حمایت کافی رو به رو خواهند شد.

آقای رئیس،

هیچ سیاست موثری در صورت که دولت دچار اختلافات داخلی باشد، قابل تحقق نیست. تنش هایی در درون دولت آشکار شده است؛ از جمله انتقاد های علنی داکتر عبدالله عبدالله، رئیس اجرائیه، در باره آنچه وی اجرای ناقص توافق سیاسی سال ۲۰۱۴ می دانست. دو رهبر از آن زمان تاکنون چندین بار دیدار کرده اند تا مسائل را شناسائی کرده و به دنبال راه حل باشند. تلاش ها همچنان ادامه دارد و انتظار می رود دیدار های بیشتر برگزار شود.

حکومت وحدت ملی در برهه ای سرنوشت ساز قرار دارد. باید از طریق مصالحه ای واقع بینانه و انعطاف پذیر، همراه با نمایش واقعی روحیه ی دولتمردی، راه پیش رو را یافت. رهبران باید راه حلی ارائه کنند که امکان موثریت دولت را هم در کوتاه مدت و هم در بلند مدت فراهم سازد. افغانستان توان بی ثباتی سیاسی را ندارد. رهبران باید به مردم افغانستان و جامعه جهانی نشان دهند که توانائی حکومتداری موثر را دارند.

با نزدیک شدن دومین سالگرد توافق سیاسی سال ۲۰۱۴ که حکومت وحدت ملی را ایجاد کرد، جریان های مخالف سیاسی بیش از پیش مشروعیت دولت را به چالش کشیده اند.

آجندای سیاسی باید به صورت سازنده پیش برود، ثبات سیاسی باید حفظ شود و انتخابات باید برگزار گردد. امضای اخیر فرمان تقنینی اصلاحات انتخاباتی از سوی رئیس جمهور، در زمینه تحولی سازنده به شمار می رود.

جامعه ی جهانی عمیقاً متعهد به حمایت از حکومت وحدت ملی است و ثبات مستمر و موثر آن، موجب اطمینان خاطر بیشتر جامعه ی جهانی خواهد شد.

آقای رئیس،

صلح برای افغانستان یک ضرورت است. بدون صلح، مردم افغانستان همچنان رنج خواهند برد و رشد اقتصادی و رفاه تحقق نخواهد یافت.

به رغم پیشنهاد های متعدد رئیس جمهور غنی و جامعه جهانی برای مشارکت، طالبان هنوز به طور صریح تعهد روشنی نسبت به یک روند صلح نشان نداده است.

درگیری های شدید تابستان امسال نشان داد که این منازعه چرخه ای بی پایان از دستاوردها و برگشت به عقب، تخریب به جای توسعه و رنج مستمر برای افراد ملکی افغانستان است.

امید من این است که فرارسیدن زمستان و کاهش شدت درگیری ها، طالبان آمادگی خود را برای ورود به مذاکرات با دولت افغانستان نشان دهند.

توافقی که بین حکومت افغانستان و حزب اسلامی در حال مذاکره است، نشان دهنده ی صداقت حکومت در روند مذاکرات است. تجربه نشان می دهد که فرایندهای صلح می توانند ماه ها و سال ها به طول بیانجامند. باید اقداماتی انجام شود تا اعتماد میان دولت و طالبان ایجاد شود و زمینه برای گفتگوهای سازنده فراهم گردد. هرچه زودتر این روند آغاز شود، رنج مردم افغانستان کمتر خواهد بود.

از اینرو، از هر دو طرف می خواهم که گرد هم آیند تا صلحی پایدار برای افغانستان رقم بخورد.

آقای رئیس،

افغانستان اکنون فرصت دارد تا بر دستاوردهای پانزده سال گذشته را اساس قرار داده و به سوی ثبات و خودکفائی حرکت کند. باوجود دولتی موثر و حمایت مستمر جامعه جهانی، این کشور شانس بالایی برای موفقیت دارد.

از توجه تان نهایت تشکر!

یوناما به عنوان یک مأموریت سیاسی که 'مساعی جمیله' را در جنب سایر خدمات کلیدی فراهم میکند، وظیفه دارد تا دولت و مردم افغانستان را کمک و حمایت کند. 'مساعی جمیله' گام های دیپلماتیکی است که ملل متحد آنرا بطور رسمی و خصوصی، براساس استقلالیت، بیطرفی و صداقت خود، برای جلوگیری از بروز، افزایش یا گسترش منازعات اتخاذ میکند. یوناما پروسه صلح و مصالحه را کمک، حقوق بشر، منجمله محافظت از افراد ملکی را در جریان درگیری های مسلحانه نظارت و ترویج، و همکاریهای منطقه ای را تشویق میکند. همچنین این مأموریت انکشاف منسجم و متوازن به حمایت جامعه بین المللی را تحقق میبخشد.